

به نام خدا

مختص صحن علنی

اظهار نظر کارشناسی درباره:  
«طرح برقراری عدالت آموزشی در پذیرش دانشجو در  
دوره‌های تحصیلات تکمیلی و تخصصی»  
(اعاده شده از شورای نگهبان)

مقدمه

طرح حاضر با هدف حذف سهمیه‌های غیرضرور در جهت تحکیم و تقویت بعد رقابتی شرکت در آزمون‌های پذیرش در دوره‌های تحصیلات تکمیلی ارائه و پس از طی مراحل قانونی و اعمال اصلاحاتی به تصویب صحن علنی مجلس رسید صرفنظر از هدف مطلوب طرح و ارزیابی و ضرورت تصویب آن، آنچه مشخص و بدیهی می‌نمود مغایرت تبصره «۲» بند «۵» طرح مذکور با اصل پنجاه و هفتم قانون اساسی بود، زیرا در بخش اخیر این تبصره به انحصار اعمال هرگونه سهمیه‌بندی جدید توسط قوانین مصوب مجلس حکم شده بود که توسط شورای محترم نگهبان با لحاظ صلاحیت شورای عالی انقلاب فرهنگی در ورود به موضوع مذکور، مغایر اصل پنجاه و هفتم قانون اساسی تلقی شد.

تحلیل اصلاحیه کمیسیون

کمیسیون محترم آموزش و تحقیقات مجلس عبارت محل ایراد شورای نگهبان را حذف نموده است در این خصوص لازم به تذکر است، ایراد شورای محترم نگهبان نسبت به عبارت مذکور مربوط به اصل حکم نبوده بلکه تنها از جهت اطلاق آن (به نظر می‌رسد عبارت محل بحث به جهت وجود واژه «هرگونه» واحد و وصف عمومیت بوده و نه اطلاق) مورد ایراد قرار گرفته با این حال در اصلاحیه کمیسیون کل عبارت محل مناقشه حذف گردیده است. درحقیقت کمیسیون مذکور بجای اصلاح عمومیت (اطلاق) عبارت با حذف اصل عبارت صورت مسئله را پاک نموده است چرا که با حذف اصل عبارت دیگر موضوعی برای ایراد شورای نگهبان وجود نخواهد داشت این درحالی است که با توجه به هدف نمایندگان مجلس از تصویب این طرح (حذف سهمیه‌های ناعادلانه و تأمین عدالت) منع هیئت وزیران و مراجع صلاحیتدار در وزارت علوم و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از اعمال سهمیه‌بندی‌های جدید ضروری می‌نماید حال آنکه اصلاحیه کمیسیون محترم با توجه به آنکه اثبات شیء نفی ماعدا نخواهد بود مقامات اجرایی را مجاز خواهد نمود که سهمیه‌بندی‌های دیگری نیز به صلاحدید خود اعمال نمایند که این موضوع نقض غرض نمایندگان محترم مجلس است.

نتیجه

فارغ از ارزیابی ماهوی اصلاحیه کمیسیون مربوط به جهت نقض غرض تصویب‌کنندگان طرح حاضر در بعد اجراء، با توجه به حذف کل عبارت مورد ایراد شورای نگهبان، موضوع ایراد شورای محترم نگهبان مرتفع گردیده و بنابراین دیگر حکمی وجود ندارد تا اطلاق یا عمومیت آن مغایر اصل پنجاه و هفتم شناخته شود.